

Za poklady pod vodní hladinu

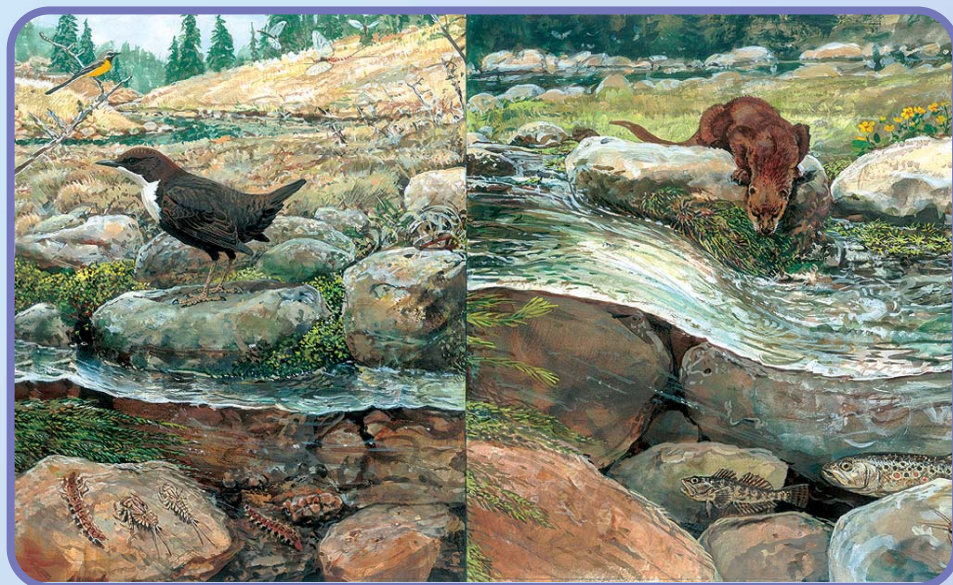

Jsem kamarád perlorodky a jmenuji se pstruh potoční. Zatím jsem jen malý mrňous – plůdek, ale rád bych vám představil sebe, svou rodinu a svůj domov.

My pstruzi žijeme v chladnějších, čistých vodách s vysokým obsahem kyslíku a patříme mezi lososovité ryby. Sice nemáme růžové maso, ale poznáte nás podle tukové ploutvičky. Jsme také velcí parádníci, však už od malička máme na bocích červené, tmavě olemované skvrnky. Občas, když vyskočíme nad hladinu, rádi se podíváme na přírodu kolem, ale to je všechno. Na rostlinách bychom si moc nepochutnali, my máme rádi maso, především hmyz a jeho larvy.

Ale teď už se s vámi musím rozloučit. Teprve nedávno jsem se z vajíčka – jikry na trdlišti vylíhl a mám před sebou ještě spoustu práce. Než vyrostu a stane se ze mě opravdová chlouba šumavských potůčků a říček, musím sníst ještě hodně hmyzu a uplavat spousty kilometrů.

1. ÚKOL: KDO ŽIJE U VODY A POD JEJÍ HLADINOU?
Víš, jak se jmenují živočichové na obrázku?
Dokážeš je všechny spočítat?

2. ÚKOL: RYBÍ TAJENKA
Poznej ryby na obrázcích a vyluští tajenku.

1.

2.

3.

4.

5.

Tajenka:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Perlorodka říční

Milé děti, jmenuji se perlorodka říční a v naší přírodě jsem opravdu velkou vzácností. Na první pohled vypadám jako docela obyčejný mlž, ale jen na první. Spolu s plži a hlavonožci patříme do veliké skupiny měkkýšů. Moje tělo se skládá ze svalové nohy a útrobního vaku, které chrání dvě schránky – lastury. Ty naše – perlorodčí mohou měřit až 13 cm, jsou tmavé s výraznými přírůstkovými čarami. Nejstarší z nás se dožívají až 130 let! Někdo by si mohl myslet, že náš život je dost nuda, že jen 130 let ležíme zahrabané v písku horských potoků, filtrujeme detrit – jemné odumřelé části organismů a nic neděláme. Jenže opak je pravdou a náš život je jedno velké dobrodružství. Ten můj začal, když jsem se vyklubala z vajíčka (těch moje maminka uvolňuje až 3 miliony). Pak jsem chvíli rostla v jejích žaberních vacích. Když mi tam začalo být těsně, tak jsem se jako malá larvička vydala do světa. Jenže sama bych nepřežila, a proto jsem se zachytila v zábrách jednoho pstruha. Já vím, není hezké 3 až 11 měsíců takhle parazitovat, ale není zbylí, my to jinak neumíme. Bez lososovitých ryb bychom umřely. Když se ze mě stala malá perlorodka, měřila jsem sotva půl milimetru. A uplyne ještě spousta vody, než mi bude 15 až 20 let a i já se budu moci rozmnožovat. Než vyrostu, visí můj život na vlásku. Stačí jedna větší povodeň nebo nějaký dravec, a je se mnou konec. Když se nějaká perlorodka dožije 130 let, je to hotový zázrak.

My perlorodky umíme ještě něco, co umí málokdo. My totiž dokážeme vyrábět pravé perly! Opravdu. Ale pro nás to není žádná legrace. Stačí jedno protivné zrníčko písku, které se dostane mezi naši schránku a povrch těla. To zrníčko nám dost překáží, a aby nám tolik nevadilo, začneme ho obalovat perletí. Děláme to tak dlouho, než vznikne perla.

Tak až někdy pojedete loďkou po Vltavě, vzpomeňte si, že i dole pod hladinou se odehrávají malé zázraky přírody.

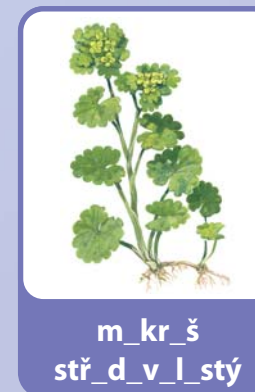

Pstruh obecný potoční

3. ÚKOL: PERLOVÝ NÁHRDELNÍK
Dokážeš ze šňůry perel vyluštít jména živočichů, které skrývá? Obrázky ti napoví.

4. ÚKOL: KYTKY KOLEM VODY
Znáš rostliny na obrázcích? Dopln jejich názvy.

5. ÚKOL: KDO KAM PATŘÍ
Znáš živočichy na obrázcích?
Pojmenuj je a zařaď do skupiny, kam patří.

Nápověda: škeble říční, blešivec obecný, larva chrostíka, kamomil říční

Pstruh obecný potoční
Salmo trutta fario

Bachforelle

Brown Trout

Foto: Lubomír Hlásek

Perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*)

Foto: Pavel Hubený